

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Mf.I.50.012/2020/5.

A Debreceni Ítéltábla dr. Nádas György ügyvéd (**cím**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesek, a dr. Vadász Ágnes ügyvéd (**cím**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen, közalkalmazotti jogviszony megszüntetése miatt indított perében a ... Közigazgatás és Munkaügyi Bíróság **ügyszám 1** számú ítéletével szemben a felperes részéről 69. szám alatt benyújtott, majd 73. szám alatt kiegészített és a ... Törvényszék **ügyszám 2** számú iratában 3. szám alatt benyújtott hiánypótlással egységes szerkezetbe foglalt fellebbezése alapján - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 153 050 (százötvenháromezer-ötven) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 491 800 (négy száz kilencvenegyezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes 1990. március 1. napjától állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperesnél vendéglátóipari üzemgazdász munkakörben. 2017. december 27. napján **O.K.** élelmezésvezetőben felmerült a gyanú, hogy egy dolgozó alkoholt fogyasztott, melyről tájékoztatta **B.M.** gazdasági igazgatónőt, a munkáltatói jogkör gyakorlóját.
- [2] Az alperes Munkavédelmi Szabályzattal rendelkezik, melynek 7.5.2. pontja tartalmazza az alkoholos állapot ellenőrzésének rendjét. **B.M.** az értesítést követően a szabályzat 7.5.1.4. pontja alapján elrendelte az alkoholtesztes vizsgálatot valamennyi konyhai dolgozó, köztük a felperes vonatkozásában. A dolgozókat **O.K.** hívta össze az ebédlőbe, majd a gazdasági igazgatónő, **S.L.** rendészeti vezető és **M.J.** tűzvédelmi megbízott megérkezését követően tájékoztatta a dolgozókat a lefolytatandó vizsgálatról. A dolgozók a vizsgáló helyiségbe egyesével mentek be, egymás eredményeiről így nem értesülhettek. A vizsgálatokról **S.L.** jegyzőkönyvet vett fel, amit **M.J.** is szignójával látott el. A felperes alkoholtesztes vizsgálata pozitív eredményt mutatott, 0,25 ezreléket. A felperes nem ismerte el, hogy alkoholt fogyasztott és kérte, hogy esetében a szabályzat 7.5.1.7. pontja alapján véralkohol vizsgálatot is végezzenek el.
- [3] A vizsgálat céljából a felperest a gazdasági igazgatónő, a rendészeti vezető és az élelmezésvezető a laboratóriumba kísérte. Tekintettel arra, hogy az alperes a érvizsgálathoz szükséges, a

Munkavédelmi Szabályzat 7.5.1.7. pontba foglalt saját vérvételi egységcsomaggal nem rendelkezett, a szabályos mintavétel biztosításához J ápolási igazgató telefonon kért segítséget a . . . Igazságügyi Orvostani Intézetétől, ahol ... igazságügyi orvosszakértőtől kapott tájékoztatást. A vérvizsgálat előtt a sürgősségi osztályon a felperest egy általános vizsgálatnak vetették alá, amiről ambuláns lapot vettek fel. Az ambuláns lapot 10 óra 22 perckor nyitották meg, majd a vizsgálat után L.A. fertőtlenítette a könyökhajlati, véna fölötti bőrt, kilenc kémcsővel levették a felperes véré, a kémcsöveket leragasztották, a ragasztószalagon feltüntették a felperes nevét, TAJ számát, születési időpontját. A kémcsöveken feltüntették a vérvétel pontos, a számítógépen ellenőrzött 10 óra 42 perces időpontját, majd az ambuláns lapot 11 óra 01 perckor lezárták. Mivel a feliratozást ketten végezték, az időpontot hangosan egyeztették, így azt a felperes is hallhatta. Az így elkészített, hitelesített mintákat egy dobozba zárták a felperes vizsgálatkérő lapjával együtt, majd azt leragasztva, lepecsételve eljuttatták a . . . Igazságügyi Orvostani Intézetéhez.

- [4] A vérmintákat ... igazságügyi orvosszakértő és P.J. toxikológus szakértő kapta meg, akik az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban állnak. A szakértői tevékenységüket munkaidőn túl, megbízás alapján látták el. A szakvéleményhez szükséges vizsgálat megkezdése előtt a kézhez kapott mintákat tartalmazó dobozról és a kémcsövekről fényképfelvételeket készítettek, amelyeket hibátlannak, sértetlennek és hiánytalanak értékelték. Az ... számú szakértői vélemény szerint a felperes vérében a vérvétel időpontjában, azaz 2017. december 27. napján 10 óra 42 perckor az etil-alkohol koncentrációja 0,69 ezrelék volt, mely alapján az ittasság-ellenőrzés idején, 9 óra 30 perckor vélhetően 0,84-0,89 ezrelék lehetett, mely enyhe fokú alkoholos befolyásoltságot jelent.
- [5] Az eredmény kézhezvételét követően a munkáltató 2018. január 3. napján a felperes közalkalmazotti jogviszonyát rendkívüli felmentéssel megszüntette.
- [6] Az indokolás rögzítette, hogy 2017. december 27-én munkára képes állapot ellenőrzésére került sor, hogy hogyan, milyen módon zajlott a felperes alkoholteszteres légalkohol vizsgálata, és milyen eredménnyel zárult a szakértői véralkohol mérés. Hivatkozott az Mt. 6. § (1), (2) bekezdésére, az Mt. 52. § (1) bekezdésére, valamint a Kjt. 33/A. §-ában a közalkalmazotti jogviszony rendkívüli felmentéssel való megszüntetés lehetséges eseteire. Az indokolás a fentiekben túl kifejtette, hogy „*A közalkalmazottnak a közalkalmazotti jogviszonyából eredő alapvető kötelessége, hogy a munkahelyén a munkaideje teljes időtartama alatt mindenféle bódító szertől mentesen - így alkoholos befolyásoltság nélkül - álljon a munkáltató rendelkezésére munkavégzés céljából. Ennek az alapvető kötelezettségnek a szándékos megszegését jelenti az a tény, hogy Ön 2017. december 27-én a 7 óra 30 perces napi munkakezdést követően két óra múlva a szakértő által megállapított mértékű alkoholos befolyásoltság alatt állt. A munkáltató járó és fekvőbetegek egészségügyi ellátását közfeladatként végző kórház. A munkáltató megítélése szempontjából megengedhetetlen, hogy bármely közalkalmazottja munkaidőben alkoholos befolyásoltság alatt álljon. Az Ön által tanúsított magatartás nem felel meg a közalkalmazottal szemben támasztható elvárhatósági és bizalmi mércének. A fentiek alapján az Ön által megvalósított lényeges kötelezettség-szegésre tekintettel a közalkalmazotti jogviszonyának rendkívüli felmentéssel való megszüntetése mellett döntöttem*”.
- [7] A felperes távolléti díja a rendkívüli felmentés időpontjában bruttó 256 100 forint volt. A jogviszony megszűnését követően a felperes a ... Járási Hivatala ... számú határozatával 2018. január 11. napjától 90 napig álláskeresői járadékban részesült, napi bruttó 4600 forint, összesen bruttó 414 000 forint összegben.

- [8] A ... Járási Hivatala a 2019. február 22-én kelt .../2 számú határozatával 2019. február 21. napjától nyugdíj előtti álláskeresői segélyt állapított meg a felperes részére, melyből 2019. február hónapban 15 893.-, 2019. március hónapban 61 586.-, 2019. április hónapban 59 600.-, 2019. május hónapban 61 586.- és 2019. június hónapban 59 600 forintot folyósítottak a részére.
- [9] 2018. január 3. napján a ... szám alatt a munkáltató fizetési felszólítást bocsátott ki a felperessel szemben, melyben a véralkohol-vizsgálattal összefüggő ... számú igazságügyi szakértői vélemény elkészítésével a munkáltató oldalán felmerült 25 500 forint megtérítésére hívta fel.
- [10] A felperes többször módosított kereseti kérelmében kérte a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése folytán elmaradt jövedelem címén 3 073 200 forint és annak középátlagos időponttól járó késedelmi kamata, 8 havi végkielégítés címén 2 048 800 forint és annak 2018. január 12-től számított törvényes kamata, valamint 1 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezni az alperest. Kérte a munkáltató ... iktatószámú fizetési felszólításának hatályon kívül helyezését is. A felmentés jogellenességével kapcsolatban a felperes hivatkozott arra, hogy bár az az ittasságára utalt, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy az ittasság ellenőrzésére az alperesnek saját szabályzata van, mely meghatározza, milyen eljárási rend mentén lehet megállapítani az az alkoholos állapotot vagy annak hiányát. A munkáltató ezt a szabályzatot figyelmen kívül hagyta, így a felmentés valóságossága megkérdőjelezhető. Tekintettel arra, hogy az ittasságot így nem bizonyította az alperes, így az nem minősül okszerűnek sem, ebből kifolyólag a rendkívüli felmentés jogellenes. A sérelemdíjjal kapcsolatban kifejtette, hogy személyiségi jogát sértette az a körülmény, ahogy a munkáltató az alkoholteszteres vizsgálat után a vérvizsgálatra elkísérte, a vérvételre megalázó körülmények között került sor. A fizetési felszólítás hatályon kívül helyezése iránti kérelmét azzal indokolta, hogy a vérvizsgálat elvégzésére az alperes jogellenes eljárása eredményeként került sor, alkoholt nem fogyasztott, így az jogellenes. Kérte az alperest a perrel felmerülő költségeiben is marasztalni.
- [11] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a rendkívüli felmentés jogszerű volt, ugyanis a felperes alkoholos befolyásoltság alatt állását igazolta az alkoholteszter és a véralkohol-vizsgálat is, így jogszerűen adták ki vele szemben a fizetési felszólítást is. A sérelemdíjjal kapcsolatban az alperesi álláspont szerint sem a laboratóriumban, sem a sürgősségi szakellátásra történt átkísérés során kívülálló számára semmilyen módon nem volt érzékelhető annak célja, személyiségi jogsértést ezzel nem követtek el és jelentősen eltúlzott is a sérelemdíj iránti igénye a felperesnek. A felperes kártérítési igényét eltúlzottnak találta és az eljárás során kifogásolta, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Kérte a felperest a perrel felmerülő költségeiben marasztalni.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte az alperesnek felmerült 243 400 forint perköltsége megfizetésére. Rendelkezett arról is, hogy az állam által előlegezett 367 320 forint illeték és 201 244 forint költség az állam terhén marad. Indokolásában hivatkozott arra, hogy az alkoholteszteres vizsgálat is már igazolta azt, hogy a felperes munkaidőben alkoholos befolyásoltság alatt állt és a vérvizsgálatot követően már sürgősségtelen volt a szabályzat szerinti alkoholszonda használata. Kiemelte, hogy a véralkoholvizsgálat egzakt, objektív mérés alapján kapott eredményt mutatott, amelyhez a mintavétel megfelelő volt, a vonatkozó ajánlásokat a munkáltató betartotta, és hogy a felperes a számára kedvezőtlen eredmény miatt önmagában nem kifogásolhatja a szakértő eljárását. A rendkívüli felmentést így jogszerűnek találta, hiszen megállapítást nyert, hogy a felperes munkaidőben alkoholos befolyásoltság alatt állt, a jogviszony megszüntetésének oka és indoka valós és okszerű. Nem fogadható el a felperes azon védekezése,

hogy a munkáltató által eltűrt gyakorlat volt a munkahelyen az alkoholfogyasztás, figyelemmel arra a munkavédelmi rendelkezésre is, hogy az ittas dolgozót a munkavégzéstől el kell tiltani.

A sérelemdíjjal kapcsolatban kiemelte, hogy a felperes maga is hozzájárult ahhoz, hogy a perbeli körülmények között kerüljön sor a vérvételre és a vérminta adására, és személyiségi jogait olyan módon nem sértették meg, ami megalapozná a sérelemdíj iránti igényét.

én a munkavédelmi szabályzattal áll összhangban az, hogy amennyiben a vizsgálat a munkáltatót igazolja, azaz pozitív lesz az alkoholvizsgálat eredménye, úgy a vizsgálat során felmerült költségeket a dolgozóra át lehet hárítani. Mindezek alapján a kiadott fizetési felszólítás is jogszerű volt.

[13] Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 369. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján a tényállás kiegészítését és módosítását a Pp. 6. §, a 279. § (1) bekezdése, a Pp. 346. § (5) bekezdése, a Kjt. 33/A. § (1)-(2) bekezdése és a Ptk. 2:52. § (2)-(3) bekezdésének megsértése miatt, a bizonyítékok felülmérlegelését és ennek eredményeként az ítélet megváltoztatását, a keresetének való teljes helyt adást. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta tájékoztatni az alperest a bizonyítási teherről, az ítélezési gyakorlattal ellentétesen és okszerűtlen mérlegelése eredményeként nem értékelte a Kjt. 33/A. § (1) bekezdésében meghatározott tényállási elemeket, nem kötelezte az alperest a megfelelő bizonyításra, a felperes tényelőadásait, bizonyítási indítványait figyelmen kívül hagyta és nem adta indokát azok mellőzésének. Hivatkozott a Kúria joggyakorlatelemző csoportjának a felmondások és azonnali hatályú felmondások gyakorlatát összefoglaló jelentésére, mellyel az elsőfokú ítélet nincs összhangban. Nem derült ki az ítéletből, hogy a közalkalmazotti jogviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal és egyúttal jelentős mértékben megszegte, vagy egyébként olyan magatartást tanúsított-e, amely a jogviszonya fenntartását lehetetlenné teszi. Nem nyert bizonyítást, hogy nem volt munkaképes állapotban és hogy az esetleges alkoholos befolyásoltság olyan mértékű volt, hogy az munkaköri feladatai teljesítését bármilyen szinten akadályozta, befolyásolta volna. Hivatkozott azon tanúvallomásokra, amelyek egyértelműen azt támasztották alá, hogy semmilyen külső jelét nem tapasztalták az alkoholos befolyásoltságának, emellett a munkáltató más munkavállalók alkoholfogyasztásával szemben sem alkalmazott következetesen alkoholtilalmat. Az alperesnek munkavédelmi szabályzata van az alkoholos befolyásoltság vizsgálatára, azonban attól eltért és ezen eljárás megfelelése a munkavállaló részére nem ellenőrizhető. Az eljárás szakértők kompetencia hiányában adtak szakértői véleményt, hiszen arra kizárólag az intézmény lett volna jogosult, mely alapján a szakértői vélemény bizonyítékként nem értékelhető. Kiemelte, hogy sérült a magánszférához való alapvető joga az alkoholos állapot-ellenőrzése során, amikor csak a szükséges és arányos mértékben kerülhetett volna sor az alapvető jog korlátozására.

[14] A fizetési felszólítással kapcsolatban kifejtette, hogy mivel a vizsgálat elvégzésére a magánszakértők nem rendelkeztek jogosultsággal, így a szakértők díjazásáért sem tartozhat felelősséggel, a sérelemdíjjal kapcsolatban pedig, hogy az elsőfokú bíróság a tényelőadásait, bizonyítási indítványait figyelmen kívül hagyta, a mellőzés indokát pedig nem adta. Ennek körében hangsúlyozta, hogy a vizsgálatra öten kísérték el, köztük a biztonsági szolgálat vezetője, mely az emberi méltóságot, jó hírnevet egyértelműen sértő magatartásnak minősül. A bírói gyakorlat az ilyen ügyekben elsősorban azt vizsgálja, hogy a sérelmezett magatartás mennyiben járt azzal, hogy a személyről kedvezőtlen értékítélet alakuljon ki és ez mennyiben hatott ki a társadalmi megítélésére, azonban az általa megjelölt személyiségi jogsérelmet okozó magatartások értékelése az elsőfokú bíróság ítéletében nem jelennek meg. A vezetők és a biztonsági őr általi kísérgetés, a vérvételi helyiségnek a jelenlévő betegek és munkatársak számára is érzékelhető kiürítése, az ellenőrzésbe bevont nagy számú munkavállaló miatt a nagy nyilvánosság számára egyértelmű volt, hogy a munkáltató az állítólagos alkoholos állapota miatt foganatosította intézkedését.

- [15] A felperes másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 381. § alapján, ugyanis megítélése szerint az elsőfokú eljárás megismétlése szükséges a bizonyítási eljárás kiegészítése miatt, hogy a Kjt. 33/A. § szerinti szempontokra a bizonyítás teljeskörűen lefolytatható legyen.
- [16] Kérte az alperesnek a perrel felmerülő költségeiben való marasztalását, hangsúlyozva benne, hogy eredeti fellebbezésében is a lényeges anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket már előadta egy tízoldalas beadványban, ennek ellenére a törvényszék további kiegészítésekre hívta fel, rövid határidőkkel. Kérte mindezt a perköltség összegénél figyelembe venni és a munkadíj összegének megemelését, hogy az arányban álló legyen a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.
- [17] Az alperes ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását, az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a felmentésben részletesen megindokolták, és az elsőfokú eljárásban bizonyították, hogy a felperes munkaidőben enyhe fokú alkoholos befolyásoltság alatt állt, így megszegte azt a kötelezettségét, hogy munkahelyén munkára képes állapotban jelenjen meg, illetve munkaideje teljes időtartama alatt ezt az állapotot fenntartsa. A munkáltató jogosult volt a munkavégzésre alkalmas állapot ellenőrzésére, mely hitelesített mérőeszkővel valósult meg és annak eredményét ittasság-vizsgálati jegyzőkönyvben rögzítették. Hangsúlyozta, hogy a felperes maga kérte a véralkoholvizsgálat elrendelését, melynek lefolytatását nem vitatta és annak eredményeként a munkáltató jogszerűen járt el. Kiemelte a közalkalmazotti jogviszonyban állóknál a munkáltató részéről magasabb szintű elvárhatóságot, hiszen az alperesi munkáltató közfeladatot lát el és az ételmezési osztályon elrendelt ellenőrzés egyaránt szolgálta a munkavégzés biztonságát és a betegbiztonságot is. Vitatta azt, hogy a munkáltatónál megtört gyakorlat lett volna az alkoholfogyasztás, mellyel kapcsolatban a bíróság szintén széleskörű bizonyítást fogatosított. A sérelemdíjjal kapcsolatban a bizonyítási eljárás során igazolást nyert, hogy a hitelesített légalkoholmérő-eszköz használata semmilyen jogát a felperesnek nem csorbította és a vérvétel is a felperes személyiségi jogait messzemenően figyelembe vevő eljárás volt, az ellenőrzésben részt vevők jelenléte hivatali kötelezettségük volt. Utalt arra, hogy a tanúk cáfolták azt, hogy a laboratóriumba, illetve a sürgősségi osztályra való kísérése „büntetőeljárási módszerekkel hasonlatos módon” történt volna. A fizetési felszólítással kapcsolatban kiemelte, hogy az Igazságügyi Orvostani Intézet végezte a vérvizsgálatot, melynek költségei a munkavédelmi szabályzat alapján a munkavállaló terhelhetők. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság a felperesi kereset jogalapját elismerné, hangsúlyozta, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, így az elmaradt jövedelem iránti igénye megalapozatlan és eltúlzott. Kérte a felperesnek a másodfokú eljárással felmerülő költségeiben való marasztalását.
- [18] A felperes fellebbezése megalapozatlan.
- [19] Az ítélet tábla a felperes fellebbezése alapján elsődlegesen azt vizsgálta, hogy volt-e az elsőfokú eljárásban az általa hivatkozott a Pp. 381. §-ban foglalt olyan eljárási szabálysértés, ami megalapozná az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A fellebbezési érvelésben azonban az ítélet tábla nem talált olyan okot, ami szükségessé tette volna az eljárás megismétlését vagy kiegészítését, hiszen nem tapasztalta az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak olyan megsértését, ami az ügy érdemi eldöntésére kihatott és aminek orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem ésszerű.

- [20] A bizonyítási eljárással összefüggésben az elsőfokú eljárásban előterjesztett felperesi kifogással kapcsolatban - figyelemmel a fellebbezésben kifejtettekre is - azonban az ítéletábra az alábbi észrevételt teszi: Az elsőfokú eljárásban a felperes a keresete mellékleteként becsatolta az ... számú egyesített igazságügyi szakértői véleményt, mely a rendkívüli felmentés mellékletét képezte. Ugyanezt az okiratot az alperes az ellenkérelme mellékleteként szintén becsatolta. A szakvélemény a perben ez alapján a Pp. 267-268. §-a, valamint a 320. és 323. §-a szerint okirati bizonyítékként volt figyelembe vehető, és helyesen rendelkezett ennek alapján az elsőfokú bíróság akkor, amikor az okiratot kiállító szakértőket a perben tanúként hallgatta meg. Az ítéletábra nem értett egyet az alperessel abban, hogy a szakértők magánszakértői véleményt készítettek és szakvéleményük az eljárásban magánszakértői véleménynek minősülne, hiszen a per megindításakor arra okirati bizonyítékként hivatkoztak és nem a Pp. 302. § (1)-(2) bekezdései szerint indítványozták annak felhasználását. A fentiek alapján indokolatlan és minden alapot nélkülöző volt a tanúként meghallgatott szakértők részére szakértői díjat megállapítani (42. végzés) és tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a szakértőket (helyesen tanúkat) kiegészítő szakértői vélemény adására hívta fel (62. végzés). Az eljárási hibát az ítéletábra azzal orvosolja, hogy a bizonyítékok köréből a 65. szám alatt benyújtott, 2019. október 31. napján kelt egyesített szakértői véleményt kirekeszti, a csatolt szakvélemény és a szakértők tanúvallomása a vérvétel körülményeit és annak eredményét kétséggkívül igazolták.
- [21] Az ítéletábra a felperes fellebbezése alapján egyetértett azzal is, hogy az elsőfokú bíróságnak a bizonyítási kötelezettségre és a bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatása hiányos volt, de megállapítható volt, hogy a bíróság széleskörű és terjedelmes bizonyítási eljárást fogantatosított, ami a szükséges mederben folyt.
- [22] Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást elfogadta ítélezése alapjául, megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, a felek előadásainak és a bizonyítékoknak az egybevetésével és mérlegelésével a tényállást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése alapján túlnyomóan helyesen állapította meg. Helyes az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabályok köre és abból megalapozott a levont jogkövetkeztetése is.
- [23] volt a felperes fellebbezése abban a körben, hogy a szakértői vélemény megalapozatlan, ahhoz a szakértők kompetenciával nem rendelkeztek és a megalapozatlanságot jelenti az is, hogy vállalkozóként jártak el, hiszen csak az intézet adhatott volna szakvéleményt. A bizonyítási eljárás eredményeként nem volt kétséges az, hogy az alperes a felkérést a ...-nek küldte meg, ahol a szakértők megbízás alapján az intézet eszközeivel végezték el a vizsgálatot és adtak szakvéleményt. Az egyetemi intézet jogosultságát a véralkohol vizsgálatra a 282/2007. (X.26.) Korm.rendelet biztosítja, de a hatályon kívül helyezett, az ittasság munkahelyi ellenőrzése véralkoholvizsgálattal elnevezésű 16/1986. (XII.17.) EüM rendelet helyébe nem lépett olyan jogszabály, mely kifejezetten a munkahelyi ittasság ellenőrzésére vonatkozna. A szakértők bár az ennek alapjául szolgáló dokumentumot nem csatolták és titokként kívánták kezelni, de nem vitatható, hogy alkalmazotként is ugyanezt a véleményt adták volna, vállalkozói minőségükben való eljárásuk miatt a kompetencia nem kérdőjelezhető meg. Egyetértett ugyanakkor azzal az ítéletábra, hogy a szakvélemény nem a felek közös felkérése és megbízása eredményeként készült, hiszen a felperes csak ahhoz adta hozzájárulását, hogy a véralkohol vizsgálat megtörténjen, ahhoz azonban már nem, hogy ezt ki végezze el.
- [24] Nem értett egyet az ítéletábra a felperesnek az MK 122. számú állásfoglalásának azon hivatkozásával sem, mely szerint a vizsgálat eredményéről őt tájékoztatni kellett volna és az arra

illetékes orvostól véralkohol-vizsgálatot kérhetett volna a 16/1986. (XII.17.) EüM rendelet alapján, ez ugyanis egyrészt kiragadott hivatkozása az állásfoglalásnak, másrészt a hivatkozott rendelet időközbeni hatályon kívül helyezése miatt megalapozatlan is. Az állásfoglalás ugyanis az alkoholtól befolyásolt állapot vizsgálatról, az abban való közreműködésről szól, mely elsődlegesen nem a vérvizsgálatra irányul. Az elsődleges alkoholszondás vagy teszteres vizsgálat eredményét kell a munkavállalóval közölni, mely jelen esetben az ittasságvizsgálati jegyzőkönyvvel megvalósult és az állásfoglalással összhangban, éppen a kifogása eredményeként került sor a véralkohol vizsgálatra. Amennyiben csak a vérvizsgálat kifogásolására lenne lehetőség, az az idő múlása miatt már semmiképpen nem lenne ismételten elvégezhető és az ellenőrzés időpontjára nem szolgálhatna objektív eredménnyel.

- [25] Egyetértett ugyanakkor az ítéletábra azzal a fellebbezési érveléssel, hogy az elsőfokú ítélet mindössze végkövetkeztetést tartalmaz arról, hogy a rendkívüli felmentés indoka valós és okszerű volt, de nem részletezte a bizonyítási eljárás eredményeként megállapítható tényeket és indokokat.
- [26] A fenti indokolásbeli hiányosságot az ítéletábra az alábbiak szerint pótolja: A felperes az alkoholteszteres vizsgálatot nem kifogásolta, az a Munkavédelmi Szabályzatban foglaltaknak megfelelően lett ledokumentálva is. Nem kifogásolta azt sem, hogy a szabályzattól eltérően az alkoholteszteres vizsgálat után alkoholszondás vizsgálatot nem végeztek, hanem annak pozitív eredménye alapján maga kérte a véralkohol vizsgálat elvégzését. A felperesnek ez alapján semmilyen joga nem sérült, hiszen az alperessel egyetértve az alkoholos befolyásoltság nemcsak a hitelesített alkoholteszterrel, hanem az etil-alkohol koncentráció vizsgálat alapján is igazolást nyert. Eljárási kifogása a véralkoholvizsgálattal kapcsolatban - de az is csak a peres eljárásban - merült fel, melyet a vérvételi egységcsomag hiányára és ezzel a Munkavédelmi Szabályzat 7.5.1.7. pont megszegésére alapított. Az ítéletábra álláspontja szerint azonban ez megalapozatlan volt. A Munkavédelmi Szabályzat azt valóban tartalmazza, hogy a portán és az orvosi rendelőben vérvételi egységcsomagot kell tartani, mely kötelezettséget - a felperessel egyetértve - a munkáltató határozott meg saját maga részére, azonban ennek hiánya nem jelenti a szabályzat olyan fokú megsértését, hogy az semmissé tegye a véralkohol vizsgálat lefolytatását és nem eredményezheti azt sem, hogy a munkavállaló kérésére egyéb módon a vérvétel lehetőségét ne lehetne biztosítani. Lényeges ehhez az is, hogy a vérvételi egységcsomag megléte esetén is szükséges lett volna hozzáértő személy részéről a vér levétele. Ezen kívül megállapítható volt az eljárás során a szakértők tanúvallomásából az is, hogy a vér levételére szabályosan került sor, a mintaanyag egyértelműen és beazonosíthatóan a felperestől származott, az a szakértői intézetbe lezárt, lepecsételt dobozban, sérülésmentesen érkezett. Mindezek alapján szükségtelen és indokolatlan volt a széleskörű tanúbizonyítás is abban a körben, hogy a laboratóriumból ki hívta fel előzetesen a szakértői intézetet, ott kivel beszélt, milyen tájékoztatást kapott a vérvétellel kapcsolatban és az is, hogy a vizsgálathoz kapcsolódó dokumentációk időrendben mikor készültek.
- [27] Mellőzte az ítéletábra a bizonyításnak azt a vonalát is, mely a felperesen esetlegesen észlelhető alkoholos befolyásoltság külső jeleire irányult, hiszen nem annak volt jelentősége, hogy a felperes el tudta-e látni a munkáját, hanem hogy fogyasztott-e alkoholt, alkoholos állapotban volt-e. Tévesen hivatkozott ezzel kapcsolatban a felperes fellebbezésében az MK.122. állásfoglalás 2. pontban írtakra, hiszen az helyesen az alábbi tartalommal van érvényben: *A munkavállaló a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban történő munkavégzési kötelezettségéből eredően - eltérő szabály hiányában - a munkaidőben nem lehet alkoholtól befolyásolt állapotban. A munkavállaló a munkaidőben teljes alkoholtilalom alá esik, ha a munkaidő alatti vagy azt közvetlenül megelőző alkoholfogyasztása a szerződésből eredő kötelezettségeivel nem egyeztethető össze, vagy ha ilyen tilalmat jogszabály, illetve a munkáltatónál érvényesülő rendelkezés ír elő.*

Ebből következően elsődlegesen valóban az a mérvadó, hogy a munkavállaló alkoholos befolyásoltság alatt áll-e, mely jelen esetben - ha enyhe fokú is -, de a vérvizsgálati eredménnyel igazolást nyert. A felperes által hivatkozott második fordulat vonatkozik a teljes alkoholtilalomra, amikor lényegtelen, hogy a munkavállaló mennyi alkoholt ivott, azt mikor itta. A felperes nem utalt arra, hogy ebből az ő esetében melyik rendelkezés nem valósult meg - a szerződési kötelezettség vagy a belső rendelkezés -, de az ítélet tábla rámutat arra, hogy a munkáltatónál Munkavédelmi Szabályzat van érvényben, mely ha szó szerint nem is mondja ki a teljes alkoholtilalmat, de a rendelkezésekből megállapítható, hogy mivel az ittas munkavégzést a nap bármely szakában ellenőrizhetik, az ittas munkavállalót a munkavégzés helyéről el kell távolítani, az mind azt jelenti, hogy a munkáltatónál teljes alkoholtilalom volt, nemcsak az alkoholtól befolyásolt állapotú munkavégzés volt tiltott. Az alperes ehhez megalapozottan hivatkozott a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 60. §-ában írt biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban való munkavégzés követelményére is.

Nem tulajdonított jelentőséget az ítélet tábla annak sem, hogy a felperes hivatkozása szerint Dianás cukorkát és Echinacea cseppeket fogyasztott, hiszen az enyhe fokú alkoholos befolyásoltsághoz nyilván jelentős mennyiségnek kellett volna annak lennie, de azzal a tudattal, hogy ezek a termékek alkoholt tartalmaznak, a felperesnek mellőznie is kellett volna azok elfogyasztását. Ugyancsak nem befolyásolta a véralkohol eredményét az a körülmény sem, hogy a felperes karját milyen alkoholos szerrel fertőtlenítették, hiszen az a vallomások szerint eltérő kémiai szerkezetű anyag volt. Az ítélet tábla mellőzte a bizonyítást abban a körben is, hogy a légalkohol és a véralkohol vizsgálat miatt mutatott eltérő eredményt, hiszen más a két vizsgálat módszere.

[28] Nem értett egyet az ítélet tábla a felperesnek azzal a hivatkozásával sem, hogy a munkáltatónál megtűrt gyakorlat lett volna munkaidőben az alkoholfogyasztás. Ezzel kapcsolatban az alperessel egyetértve mutat rá arra, hogy a munkáltató közforgalmú - a betegek és a látogatók által igénybevehető - büféjében a Dianás cukorka árusítása nem jelentheti azt, hogy abból a munkavállalók fogyaszthatnak - éppen annak tudatában, hogy az alkoholt tartalmaz. Nem igazolódott az a felperesi hivatkozás sem, hogy rendezvények voltak az olyan rendezvények, ahol pezsgőt szolgáltak fel, hiszen erre M.M tanú a vallomásában az alperes fellebbezési ellenkérelmében idézettek szerint akként nyilatkozott, hogy nem volt olyan rendezvény, ahol pezsgőt szolgáltattak, csak a felperes eltérő tartalmú észrevételére - volt alkoholos és alkohol mentes pezsgő - nyilatkozott annyit, hogy ez így van. Tekintettel azonban arra, hogy ezt egyéb tanú nem erősítette meg, erre bizonyítás nem folyt, és nem tisztázódott az sem, hogy a rendezvények munkaidőben voltak-e, azt követően munkavégzési kötelezettsége volt-e a résztvevőknek és azok a személyek alkoholos italt fogyasztottak-e, így az ítélet tábla arra a következtetésre jutott, hogy az alkoholfogyasztás nem volt megtűrt gyakorlat. Ezt cáfolja egyebekben az erre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat is, és hogy ilyen célú ellenőrzések máskor is voltak már, és jelen esetben is valamennyi konyhai dolgozót érintett.

[29] Nem sérült az ítélet tábla szerint a felperesnek a magánszférához való alapvető joga sem, hiszen az alkoholos állapot vizsgálata szükségszerű volt, annak módszerei a szabállyal a felperes jogait nem sértő módon túlnyomórészt összhangban valósult meg, és nem állapított meg az ítélet tábla olyan alperesi intézkedést, mely a felperes magánszféráját sértette volna, azt indokolatlanul elvonta volna, vagy ne lett volna arányos.

[30] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy a rendkívüli felmentés indoka valós volt, ugyanis az ott részletezett módon elvégzett ellenőrzés eredményeként - az alperes által csatolt „Ittasságvizsgálati jegyzőkönyv”-ből, valamint a ... igazságügyi orvosszakértő és P.J. igazságügyi toxikológus szakértő ... számú egyesített

szakértői véleményből - egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes 2017. december 27. napján, munkaidőben enyhe fokú alkoholos befolyásoltság alatt állt, az Mt. 52.§ (1) bekezdésben foglalt kötelezettségét megszegve nem volt munkára képes állapotban, mely által a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában írtakat megvalósította. A munkáltatói hivatkozással egyetértve így a felperes, mint közalkalmazott, a *közalkalmazotti jogviszonyából eredő lényeges kötelezettségét szándékosan megszegte*, hiszen az alkoholos állapot előidézése gondatlanul nem valósulhatott meg. Ez a kötelezettségszegés egyben *jelentős mértékű* is, hiszen a munkáltató közfeladatot ellátó intézmény, a felperes munkaköréből adódóan pénzt kezelt, melyek az átlagtól mindig szigorúbb elvárások teljesülését várja el. Az alperes a felmentésben a Kjt. 33/A. § (1) bekezdés b) pontjában írtakra is hivatkozott, mely az a) pont mellett szükségtelen volt, ugyanis több felmondási indok esetén, ha egy valósnak bizonyul a munkáltatói intézkedést megalapozza. (BH 2003.211.) Ezzel kapcsolatban az ítéletábra kiemeli, hogy ez a jogszabályhely a munkavállaló nem felróható magatartása esetén biztosít lehetőséget a munkáltatónak a rendkívüli felmentésre, mely jelen esetben nem valósult meg, de a két tényállási elem szoros összefüggése miatt a kettős hivatkozás felmentést nem teszi jogellenessé. Az ítéletábra a kialakult bírói gyakorlat alapján a felmentés tartalmát minősítette, nem pedig a jogszabályi hivatkozását.

- [31] Az okszerűséggel kapcsolatban az ítéletábra azt emeli ki, hogy a fenti tényállási elemek megvalósulásával a munkáltató mérlegelési jogkörében megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes munkájára nincs szüksége a jövőben, hiszen - ahogy arra a rendkívüli felmentésben is utalt - nem felelt meg az általa tanúsított magatartás a közalkalmazottakkal szemben támasztható elvárhatósági és bizalmi mércének. A bírói gyakorlat egységes abban, hogy az alkoholos befolyásoltság okszerűen alapozza meg a munkaviszony (közalkalmazotti viszony) rendkívüli felmondással (felmentéssel) való megszüntetését és nem hivatkozhat alappal arra a munkavállaló, hogy zero tolerancia nem volt kikötve és az alkoholfogyasztás mértéke szubjektív érzése alapján nem befolyásolta a munkára képes állapotát.
- [32] A fizetési felszólítással kapcsolatban az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróságnak a Munkavédelmi Szabályzat 7.5.1.8. pontjára vonatkozó hivatkozással, amit a felperes fellebbezése okán azzal egészít ki, hogy nem bír jelentőséggel, hogy a véralkohol vizsgálatot a ... vagy a vele megbízási jogviszonyban álló szakértők végezték, hiszen a munkáltatónak a vizsgálattal a kiszámlázott költsége merült fel, melynek megtérítésére - az igazolt alkoholos állapot miatt - a felperes köteles.
- [33] A sérelemdíjjal kapcsolatban az ítéletábra elfogadta az elsőfokú bíróság indokolását abban, hogy a felperes maga is hozzájárult ahhoz, hogy a vérvizsgálatra az adott körülmények között kerüljön sor. Megállapítható volt a tanúvallomások alapján, hogy a felperesnek a laboratóriumba való kísérése nem volt kirívó, az nem az általa hivatkozott „büntető eljárási módszerekre hasonlatos módon valósult meg”, a vizsgálóhelyiségben más beteg nem tartózkodott csak a munkáltató képviselői és a vérvételnél szükségszerűen szerepet kapó egészségügyi alkalmazottak. Az eljárás során a felperes nem bizonyította a jogsértés megvalósulását, nem részletezte, hogy az orvosi vizsgálatnál, a vérvételen ki, vagy kik voltak azok a személyek, akiknek jelenléte nem volt indokolt, a nyilvánosság kit takart, hányan voltak, miért volt szerinte egyértelmű, hogy mindenki előtt ismertté vált, hogy véralkoholvizsgálat következik, míg az alperes a meghallgatott tanúvallomásokkal igazolta, hogy az alkoholos állapot vizsgálatához a szükséges intézkedéseket tette meg csak. Megállapítható volt az is, hogy az a körülmény, hogy a vérvizsgálat eredményeként szüntették meg a jogviszonyát, csak az arra jogosultak előtt vált bizonyossá.

- [34] Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletnek a felperes kárenyhítési kötelezettségével kapcsolatos megállapításait mellőzi, tekintettel arra, hogy a rendkívüli felmentés jogszerű volt, így az alperesnek kártérítési kötelezettsége nem keletkezett.
- [35] Az ítélet tábla a fentiek alapján az így kiegészített és részben megváltoztatott indokolással a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét helybenhagyta.
- [36] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az ítélet tábla ezért a felperest kötelezte az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére a Pp. 81-83. §-a alapján. Az eljárásban az alperes jogi képviselője a perköltséget költségjegyzék nyomtatványon a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján ügyvédi munkadíjban kérte megállapítani, mely a 3. § (2) bekezdés a) pontjához és a pertárgyértékhez (3 073 200 forint + 2 048 800 forint + 25 500 forint + 1 000 000 forint = 6 147 500 forint) mérten nem volt eltúlzott. Az ítélet tábla ezért azt az alperesi képviselő nyilatkozata szerint áfa nélkül a 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg.
- [37] A perben a feleket a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. A pereszes felperest az eljárásban munkavállalói költségmentesség illette meg, így az állam által előlegezett fellebbezési illeték a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés alapján az állam terhéen marad.
- [38] Az ítélet tábla a Pp. 2020. április 1. napjától hatályos 8. § (2) bekezdés b) pontja és a 630. § (11) bekezdése alapján a fellebbezést a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 29. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [39] Az ítélet tábla ítélete ellen a Pp. 365. § alapján nincs helye fellebbezésnek.

, 2020. június 18.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Tass Edina s.k. előadó bíró,
Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró